

5778 Chajee Sara - Ouderschap

De Tora vertelt ons op liefdevolle en gedetailleerde wijze hoe Jitzchak en Rivka een echtpaar worden. Een proces vol met wonderen en G'ddelijke voorzienigheid. Maar na alle avonturen van de dienaar van Awraham is dan, een het einde van chamisje, het einde van hoofdstuk 24, het moment daar.

Jitzchak leidt zijn vrouw Rivka naar haar nieuwe woonplaats: de tent van Sara, zijn bijzondere moeder die niet lang ervoor is overleden. En de Tora omschrijft dit moment als volgt: 'en toen bracht Jitzchak haar naar de tent van Sara zijn moeder, en hij trouwde met Rivka, en zij werd hem tot vrouw, en hij hield van haar en toen troostte Jitzchak zich na (de dood van) zijn moeder'.

De Onkelos vertaalt deze pasoek net even anders waardoor zij een heel andere lading krijgt. Hij schrijft: 'en Jitzchak bracht haar naar de tent en hij zag dat zij de dingen deed zoals Sara zijn moeder ze deed, en hij trouwde met Rivka enz.

De Onkelos legt uit dat de tent van Sara niet alleen maar een woonplek was voor zijn nieuwe vrouw maar ook een plaats waar de tradities en normen van het gezin werden bepaald.

Toen Sara nog leefde waren er bijzondere dingen in die tent: een wolk hing bij de ingang om de G'ddelijke aanwezigheid zichtbaar te maken, een speciale beracha rustte op het deeg voor het brood, de sjabbeskaarsen brandden de hele week door, en net zoals bij Awraham stonden de deuren altijd open voor gasten.

Dit alles stopte toen zij stierf. En kwam terug toen Rivka de tent binnenkwam. Toen pas kon hij met een gerust hart met haar trouwen en zich troosten met het verlies van zijn moeder. Toen hij begreep dat de manier waarop zijn moeder dingen deed, bewaart zou blijven in de manier waarop zijn vrouw de dingen zou gaan doen.

En dit is inderdaad een stille wens van alle ouders. Nee, we kunnen en mogen dat niet afdwingen. Maar als kinderen goed hebben begrepen dat de manier waarop hun ouders sommige dingen deden zo slecht nog niet is, dan zullen zij dat op hun beurt weer aan hun kinderen doorgeven.

En dan kunnen we spreken van Naches. Liefst Yiddishe naches. Grootouders heten in het Hebreeuws Zakeen en Zekéna, slecht vertaald met 'een oude'. Goed vertaald met 'hij/zij die verworvenheden heeft'. Zé kanna chochma, hij/zij heeft zich wijsheid eigen gemaakt en doorgegeven aan de generaties.

En dan kunnen we zien hoe onze kinderen en kleinkinderen in onze voetsporen gaan. Moge dat ons allen ten deel vallen.